

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження Порядку обміну обсягами викидів забруднюючих
речовин в атмосферне повітря в рамках впровадження Національного
плану скорочення викидів від великих спалювальних установок»

I. Визначення проблеми

У рамках приєднання до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства Україна взяла на себе зобов'язання впровадити європейські нормативи викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від великих спалювальних установок (далі — ВСУ) зі встановленою тепловою потужністю понад 50 МВт, зокрема теплових електростанцій, теплових електроцентралей та великих котелень.

Положеннями абзацу третього розділу 7 Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 796 (із змінами) (далі — Національний план), передбачається можливість для операторів ВСУ здійснювати обмін обсягами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (далі — обсяги викидів) за умови дотримання національних граничних обсягів викидів для усіх установок, визначених у Національному плані.

Разом з тим, раніше зазначене питання не врегульовувалось, оскільки усіма операторами ВСУ було дотримано встановлені граничні обсяги викидів.

Наразі механізм здійснення обміну обсягами викидів потребує врегулювання з метою надання операторам ВСУ рівних можливостей для виконання вимог Національного плану.

З цією метою розроблено проект Порядку обміну обсягами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в рамках впровадження Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок (далі — Порядок).

Проект акта розроблено на виконання пункту 4 розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 листопада 2021 р. № 1512 «Про внесення змін до Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок та визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 червня 2018 р. № 428» та протокольних рішень засідань тимчасової робочої групи Міністерства енергетики України з розроблення механізму впровадження Національного плану.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		Ні
Держава	Так	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так	

Визначена проблема не може бути розв'язана у повному обсязі за допомогою ринкових механізмів, оскільки питання здійснення обміну обсягами викидів між операторами ВСУ потребує державного регулювання. Діючі регуляторні акти, які могли б урегулювати проблему, — відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями державного регулювання є:

- унормування механізму здійснення обміну обсягами викидів між операторами ВСУ, визначеними у додатку 2 до Національного плану;
- забезпечення дотримання операторами ВСУ взятих зобов'язань із обмеження річних обсягів викидів, раціональне та ефективне планування виробничої діяльності суб'єктами господарювання з огляду на актуальну вартість енергоносіїв на ринку та їхню доступність, технічний стан та економічні параметри енергоблоків;
- забезпечення необхідного оператору системи передачі резерву генеруючих потужностей для цілей балансування енергетичної системи;
- забезпечення доступу громадськості до інформації про стан навколишнього природного середовища.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття регуляторного акта	Дозволить встановити механізм здійснення обміну обсягами викидів між операторами ВСУ.
Альтернатива 2. Залишення наявної ситуації без змін	У середньостроковій перспективі призведе до порушення операторами ВСУ взятих зобов'язань із обмеження річних обсягів викидів та порушення балансової надійності енергетичної системи.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття регуляторного акта	Унормування механізму здійснення обміну обсягами викидів між операторами ВСУ. Забезпечення балансової надійності енергетичної системи.	Витрати відсутні.
Альтернатива 2. Залишення наявної ситуації без змін	Вигоди відсутні.	Витрати відсутні. Очікується зменшення кількості суб'єктів

		господарювання, що провадять діяльність у сфері теплової енергетики. Негативний вплив на виконання міжнародних зобов'язань України у рамках Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.
--	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Проект акта не стосується сфери інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	19	—	—	—	19
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100 %	—	—	—	100 %

*За обліковою кількістю операторів, підконтрольні ВСУ яких визначені у додатку 2 до Національного плану.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття регуляторного акта	Прийняття проекту регуляторного акта унормує механізм здійснення обміну обсягами викидів між операторами ВСУ і забезпечить дотримання операторами ВСУ взятих зобов'язань із обмеження річних обсягів викидів.	Витрати відсутні.
Альтернатива 2. Залишення наявної ситуації без змін	Вигоди відсутні.	Призведе до недотримання операторами ВСУ взятих зобов'язань із обмеження річних обсягів викидів.

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 1 до Аналізу регуляторного впливу):

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття регуляторного акта	Витрати відсутні.
Альтернатива 2. Залишення наявної ситуації без змін	Витрати відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Прийняття регуляторного акта	4	Прийняття регуляторного акта дозволить повністю досягти цілей державного регулювання.
Альтернатива 2. Залишення наявної ситуації без змін	1	Відсутність державного регулювання не призведе до вирішення проблеми.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Прийняття регуляторного акта	Забезпечення балансової надійності енергетичної системи. Забезпечення дотримання операторами ВСУ взятих зобов'язань з обмеження річних обсягів викидів.	Відсутні.	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягти поставлених цілей державного регулювання.
Альтернатива 2. Залишення наявної ситуації без змін	Відсутні.	Недотримання операторами ВСУ взятих зобов'язань з обмеження річних обсягів викидів.	Є неприйнятною альтернативою, оскільки не дає змоги досягти поставлених цілей державного регулювання.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1. Прийняття регуляторного акта	Забезпечення балансової надійності енергетичної системи. Забезпечення дотримання операторами ВСУ взятих зобов'язань із обмеження річних обсягів викидів.	Оператори ВСУ можуть обмінюватися між собою обсягами викидів за умови дотримання національних граничних обсягів викидів для усіх ВСУ, визначених у Національному плані.
Альтернатива 2. Залишення наявної ситуації без змін	Недотримання Україною міжнародних зобов'язань щодо впровадження європейських нормативів викидів забруднюючих речовин	—

	в атмосферне повітря від ВСУ в рамках приєднання до Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.	
--	---	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України, якою буде затверджено Порядок.

Зазначений проект регуляторного акта дозволить унормувати механізм здійснення обміну обсягами викидів між операторами ВСУ в рамках впровадження Національного плану.

Міністерство енергетики України для впровадження цього регуляторного акта має погодити його із заінтересованими органами виконавчої влади та подати його на розгляд до Кабінету Міністрів України.

Для впровадження цього регуляторного акта буде забезпечено інформування заінтересованих органів, суб'єктів господарювання та громадськості про його вимоги, зокрема шляхом його розміщення на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені (згідно з додатком 2 до Аналізу регуляторного впливу).

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Регуляторний акт діятиме з 1 січня 2023 р. по 31 грудня 2029 р. — для викидів пилу та діоксиду сірки, і з 1 січня 2023 р. по 31 грудня 2034 р. — для викидів оксидів азоту.

Зазначені строки відповідають строкам впровадження Національного плану і періодам звітування про його виконання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показники	Оцінка результативності
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних із дією регуляторного акта	0
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія регуляторного акта	19 суб'єктів господарювання (дія регуляторного акта поширюється на операторів ВСУ, визначених у додатку 2 до Національного плану).
Розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог регуляторного акта	0
Рівень поінформованості заінтересованих органів, суб'єктів господарювання та громадськості щодо основних положень регуляторного акта	100 % (з цією метою регуляторний акт оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики України).
Обсяг викидів, який підлягатиме обміну	Не менше ніж 1 000 т викидів забруднюючих речовин підлягатимуть обміну.
Кількість опрацьованих запитів щодо обміну обсягами викидів	Не менше ніж 1 запит щодо обміну обсягами викидів буде опрацьовано Міністерством енергетики України.
Кількість операторів ВСУ, яким Міністерство енергетики України може рекомендувати здійснити обмін обсягами викидів	Не менше ніж 1-му оператору ВСУ може бути рекомендовано здійснити обмін обсягами викидів.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься Міністерством енергетики України за статистичним методом шляхом аналізу статистичних даних, наданих операторами ВСУ під час впровадження Національного плану, щодо обміну обсягами викидів між операторами ВСУ, визначеними у додатку 2 до Національного плану, за таким графіком:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим регуляторним актом;

повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання чинності цим регуляторним актом;

періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється один раз на кожні три роки після завершення заходів повторного відстеження.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

Додаток 1
до Аналізу регуляторного впливу

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	0	0
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0	0
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0
8	Інше (уточнити), гривень	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	0	0
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	31	31
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	0	0

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії,	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років

	(витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	сертифікати, страхові поліси (за рік — стартовий)		
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

Додаток 2
до Аналізу регуляторного впливу

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ
на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Міністерство енергетики України

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	19	0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	0	0	0	0	0
камеральні	0	0	0	0	0
виїзні	0	0	0	0	0
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0

7. Інші адміністративні процедури (уточнити)	0	0	0	0	0
Разом за рік	0	0	0	0	0
Сумарно за п'ять років	0	0	0	0	0

*Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Порядковий номер	Назва державного органу	Витрати на адміністрування регулювання за рік, гривень	Сумарні витрати на адміністрування регулювання за п'ять років, гривень
Сумарно бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва	Міністерство енергетики України	0	0